

değişikliğe başvurma hakkından tamamen veya kısmen vazgeçebilir.

3. İlgili üye veya üyeler veya ilgili Milletlerarası makam bu Sözleşmenin, 14 üncü madde hükümleri uyarınca feshedilebileceği devreler zarfında Genel Müdüre, daha evvelki bir beyanın hükümlerini diğer bakımlardan değiştiren ve bu Sözleşmenin tatbikatiyle ilgili halî hazır durumu açıklayan yeni bir beyan gönderebilir.

Madde — 14.

1. Bu sözleşmeyi onayan her üye, onu, ilk yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on yıllık bir devrenin sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdüre göndereceği ve Genel Müdürün tescil edeceği bir ihbarname ile feshedilir. Fesih, tescilli tarihinden itibaren bir yıl sonra muteber olacaktır.

2. Bu Sözleşmeyi onamış olup da, bundan evvelki fıkrada yazılı on yıllık devrenin hitamından itibaren bir yıl zarfında, bu maddede derpiş edilmiş olan fesih hakkını kullanmayan her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu Sözleşmeyi her on yıllık devrenin sonunda bu maddede derpiş olunan şartlar içinde feshedebilecektir.

Madde — 15.

1. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Teşkilât Üyeleri tarafından kendisine bildirilen bilümun onama, beyan ve fesihlerin tescil edildiğini Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının bütün üyelerine tebliğ edecektir.

2. Umum Müdür, kendisine gönderilmiş olan ikinci onama belgesinin tescil edildiğini Teşkilât Üyelerine tebliğ ederken, bu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında Teşkilât Üyelerinin dikkatini çekecektir.

Madde — 16.

Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürü, yukarıdaki maddeler gereğince tescil etmiş olduğu bütün onama, beyan ve fesihlere dair tam bilgileri, Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 102 nci maddesi uyarınca tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştıracaktır.

Madde — 17.

Bu sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren her on yıllık bir devrenin sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, bu Sözleşmenin tatbikati hakkında Genel Konferansa bir rapor sunacak ve onun tamamen veya kısmen değiştirilmesi keyfiyetinin konferans gündemine konulması lâzımgelip gelmediği hususunda karar verecektir.

Madde — 18.

1. Konferansın, bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde, yeni Sözleşme başka bir şekil derpiş etmedikçe :

a) Tadil edici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması keyfiyetli, yukarıdaki 14 üncü madde nazara alınmaksızın, ve fakat tadil edici yeni Sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kaydı ve şartı ile, bu Sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini tazammun edecektir;

b) Bu Sözleşme, tadil edici yeni Sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren, artık üyelerin onamasına açık bulundurulmayacaktır.

2. Bu Sözleşme, onu onayıp da tadil edici Sözleşmeyi onamamış bulunan üyeler için her halde şimdiki şekil ve muhtevasiyle yürürlükte kalacaktır.

Madde — 19.

Bu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinleri aynı derecede muteberdir.

Cebri çalıştırmanın ilgası hakkındaki 105 sayılı Sözleşmenin tasdikına ve bu Sözleşmeye katılmamıza dair Kanun

Kanun No : 162

Kabul tarihi : 11/12/1960

Madde 1 — Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının 5 Haziran 1957'de Cenevre'deki Genel Konferansında kabul edilmiş olan, Cebri Çalıştırma-

nın ilgasına dair 105 sayılı Sözleşme tasdik edilmiş ve bu Sözleşmeye katılmak üzere Hükümete yetki verilmiştir.

Madde 2 — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

17/12/1960

Cebri çalıştırmanın ilgasına dair 105 sayılı Sözleşme

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından vâkı davet üzerine 5 Haziran 1957 tarihinde Cenevre'de 40 ncı toplantısını yapan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı Genel Konferansı, toplantı gündeminin 4 üncü maddesini teşkil eden cebri çalıştırma meselesini inceledikten,

Cebri çalıştırmaya mütedair 1930 tarihli Sözleşme hükümlerini gözönünde tuttuktan,

Esarete mütaallık 1926 tarihli Sözleşmenin, mecburi veya cebri çalıştırmanın esarete müşabih şartlara yol açmaması için gerekli bütün tedbirlerin alınmasını derpiş etmekte olduğunu; esaretin, esir ticaretinin ve esarete benzer müesseselerle tatbikatın ilgasına dair olan 1956 tarihli ek Sözleşmenin ise, borç yüzünden kulluk ve köleliğin tamamen ilgasını istihdaf eylediğini; ve ücretin himayesi hakkındaki 1949 tarihli Sözleşmenin, ücretlerin muntazam fasıllarla ödenmesini derpiş eylediğini ve ücret tediye usullerinin, işçiyi, işinden ayrılmasını mümkün kılacak her türlü fiilî imkânlardan mahrum bırakacak tarzda olmasını menettiğini nazarı itibara aldıktan,

Ve Birleşmiş Milletler Andlaşmasında istihdaf edilen ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinde beyan olunan insan haklarını ihlâl edici mahiyette olan muayyen cebri veya mecburi çalıştırma şekillerinin ilgasına mütedair diğer tekliflerin kabulüne ve bu tekliflerin Milletlerarası bir Sözleşme şeklini almasına karar verdikten sonra, 1957 yılı Haziran ayının işbu yirmi beşinci günü, Cebri Çalıştırmanın İlgası Hakkında 1957 Sözleşmesi adını alacak olan aşağıdaki Sözleşmeyi kabul eder.

Madde — 1.

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının bu Sözleşmeyi onayan her üyesi, cebri veya mecburi çalıştırmayı menetmeyi ve :

a - Siyasi bir cebir veya eğitim tedbiri olarak veya muayyen siyasi fikirlere sahip olan veya bu fikirleri beyan eden şahıslara veya kurulu siyasi, iktisadi veya içtimai nizamla karşı ideolojik bakımdan muhalefetlerini izhar eden kimselere bir ceza olarak,

b - İktisadi gelişme gayesiyle elemeğini seferber etme ve elemeğinden faydalanma metodu olarak,

c - Çalışma disiplini olarak,

d - Grevlere iştirak etmiş olmayı tecziye tedbiri olarak,

e - Irkî, içtimai, millî veya dinî bir tefrik vasıtası olarak,

Hiçbir şekilde cebri veya mecburi çalıştırmaya başvurmamayı taahhüt eder.

Madde — 2.

Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının bu Sözleşmeyi onayan her üyesi, bu Sözleşmenin 1 inci maddesinde tasrih edilen şekildeki cebri veya mecburi çalıştırmanın derhal ve tamamen ilgasını temin etmek üzere müessir tedbirler ittihazını taahhüt eder.

Madde — 3.

Bu Sözleşmenin kesin onama belgeleri Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürüne gönderilecek ve onun tarafından teşkil edilecektir.

Madde — 4.

1. Bu Sözleşme, ancak onama belgeleri Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürü tarafından teşkil edilmiş olan Milletlerarası Çalışma Teşkilâtı üyelerini bağlayacaktır.

2. Sözleşme, iki üyenin onama belgelerinin Umum Müdür tarafından teşkil edildiği tarihten itibaren 12 ay sonra yürürlüğe girecektir.

3. Daha sonra, bu Sözleşme, her üye hakkında, kendisinin onama belgesinin teşkil edildiği tarihten itibaren 12 ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde — 5.

1. Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu, ilk Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 10 yıllık bir devrenin hitamında, Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürüne göndereceği ve Umum Müdürün teselli edeceği bir ihbarname ile feshedebilir. Fesih, feshin tescilli tarihinden itibaren bir yıl sonra muteber olacaktır.

2. Bu Sözleşmeyi onamış olupta, bundan evvelki fıkrada zikrolunan 10 yıllık devrenin hitamından itibaren bir yıl içinde bu maddede derpiş edilmiş olan fesih hakkını kullanmayan her üye, yeniden 10 yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu Sözleşmeyi,

Her on yıllık devrenin hitamında, bu maddede derpiş edilen şartlar içinde feshedebilecektir.

Madde — 6.

1. Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürü, Teşkilât üyeleri tarafından kendisine bildirilen bilûmum onama ve fesihlerin tescil edildiklerini Milletlerarası Çalışma Teşkilâtının bütün üyelerine tebliğ edecektir.

2. Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürü, kendisine göndürülen, Sözleşmenin ikinci onama belgesinin tescil edildiğini Teşkilât üyelerine tebliğ ederken, bu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında Teşkilât üyelerinin dikkatini çekecektir.

Madde — 7.

Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürü, yukarıdaki maddelere tevfi kan teselli etmiş olduğu bütün onama ve fesihlere dair tam bilgileri, Birleşmiş Milletler Andlaşmasının 102 nci maddesi gereğince teselli edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştıracaktır.

Madde — 8.

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, lüzum göreceği zamanlarda, bu Sözleşmenin tatbikatı hakkında Genel Konferansa bir rapor sunacak ve onun kısmen veya tamamen tadilî keyfiyetinin Konferansa gündemine konulması lüzumu hakkında karar verecektir.

Madde — 9.

1. Konferansın, bu Sözleşmeyi kısmen veya tamamen tadil eden yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde, yeni Sözleşme başka bir şekil derpiş etmedikçe :

a) Tadilî ihtiva edici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması keyfiyeti, yukarıdaki beşinci madde hükümleri nazarı itibara alınmaksızın ve fakat tadil edici yeni Sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kaydı ve şartıyla, bu Sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini tazammun edecektir.

b) Bu Sözleşme, tadilî ihtiva edici yeni Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren artık üyelerin onanmasına açık bulundurulmayacaktır.

2. Bu Sözleşme, onu onayıpta tadil edici Sözleşmeyi onamamış bulunan üyeler için, her halde şimdiki şekil ve muhtevasiyle yürürlükte kalmakta devam edecektir.

Madde — 10.

Bu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinleri aynı derecede muteberdir.

Birleşik Krallık ile Türkiye Cumhuriyeti arasında sosyal sigorta mevzuunda akdedilen Sözleşmenin tasdikı hakkında Kanun

Kanun No : 163

Kabul tarihi : 14/12/1960

Madde 1 — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Şimali - İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti arasında 9/9/1959 tarihinde Ankara'da imzalanan (Birleşik Krallık ile Türkiye Cumhuriyeti arasında sosyal sigorta mevzuunda akdedilen Sözleşme) tasdik edilmiştir.

Madde 2 — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3 — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

17/12/1960

Birleşik Krallık ile Türkiye Cumhuriyeti arasında sosyal sigorta mevzuunda akdedilen Sözleşme

Sosyal sahada iş birliği yapmayı kararlaştıran Büyük Britanya ve Şimali - İrlanda Birleşik Krallığı ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti,

Bir Akıd Taraf vatandaşlarının diğer Tarafın Sosyal Sigorta mevzuatına göre, Tarafın vatandaşlarıyla müsavî muameleye tâbi tutulması prensibini teyit,

Bu prensibin tatbik mekânı konmasını ve Tarafın ülkesinden diğer Tarafın ülkesine giden her iki Taraf vatandaşlarının ya kendi ülkelerinde buldukları sırada o Taraf mevzuatına göre iktisabetmiş oldukları hakların muhafazasını veya gittikleri ülkede mer'î mevzuatla bahşedilen muadil haklardan faydalanmalarını mümkün, kılacak tertibat alınmasını arzu,

Sigorta yardımlarına müstehak olup olmadıkları hususunda tesbittî maksadıyla her iki Taraf mevzuatına göre ikmal edilmiş bulunan sigortalılık müddetlerinin birleştirilmesini teminen ayrıca tertibat alınmasını arzu,

Ederek aşağıda yazılı hususlarda mutabakata varmışlardır.

BÖLÜM : I

Tarifler ve şümül sahası

Madde 1.

Bu sözleşmenin tatbikatında, sözleşme metninde hilâfına sarahat olmadıkça :

(1) «Ülke», Birleşik Krallık bakımından, İngiltere, İskoçya, Gal, Şimali - İrlanda ve Man Adası; Türkiye bakımından da, millî hudutları içinde kalan toprakları demektir.

(2) «Vatandaş», Birleşik Krallık bakımından, Birleşik Krallık ile müstemlekelerinin vatandaşı; Türkiye bakımından da, Türk vatandaşlığını haliz kimse demektir.

(3) «Mevzuat», bu Sözleşme metnine göre, Taraflardan birinin veya diğerinin ülkesinin her hangi bir kısmında mer'î bulunan ve 2 nci maddede tasrih edilen mevzuat demektir.

(4) «Salâhiyetli makam», Birleşik Krallık bakımından, işin icabına göre, Emeklilik İşleri ve Millî Sigorta Bakanı, Şimali - İrlanda Çalışma ve Millî Sigorta Bakanlığı veya Man Adası Sosyal Hizmetler İdaresi; Türkiye bakımından da, Çalışma Bakanlığı demektir.

(5) «Sosyal sigorta mercii», Birleşik Krallık bakımından, işin icabına göre, Emeklilik İşleri ve Millî Sigorta Vekili, Şimali - İrlanda Çalışma ve Millî Sigorta Vekâleti veya Man Adası Sosyal Hizmetler İdaresi; Türkiye bakımından da, İşçi Sigortaları Kurumu demektir.

(6) «İstihdam edilen kimse», mer'î bulunan mevzuatta, istihdam edilen şahıs (veya istihdam edilmiş kimse muamelesi gören şahıs) olarak tarif edilen kimse demektir.

(7) «Sigortalının geçindirmekle mükellef olduğu kimse», Birleşik Krallık bakımından, bu krallık mevzuatına göre, munzam yardım talebinde bulunmak maksadıyla sigortalının geçindirdiği şahıs muamelesi gören kimse; Türkiye bakımından da, Türk mevzuatında tarif edilen sigortalının geçindirmekle mükellef olduğu kimse demektir.

(8) «Sigortalılık müddeti», bir veya diğer taraf bakımından o tarafın mevzuatına göre bir kimsenin sigortalı bulunduğu müddet demektir.

(9) «Prim ödeme müddeti», bir veya diğer taraf bakımından, taraflardan birinin veya diğerinin mevzuatına göre, mevzuubahsolan yardımdan faydalanmak için gerekli, primi ödenmiş sigortalılık müddeti demektir.

(10) «Muadil müddet», Birleşik Krallık bakımından, bu Krallık mevzuatına göre, mevzuubahsolan yardımdan faydalanmak için gerekli, Primi ödenmiş itibar edilen sigortalılık müddeti; Türkiye bakımından da, sigortalı kimsenin iş göremez durumunda kaldığı sigortalılık müddeti demektir.